

Propostes a curt termini per la reforma de l'administració pública de Catalunya

Fòrum d'Entitats per la Reforma de l'Administració de Catalunya

1. Introducció

El Fòrum d'Entitats per a la Reforma de l'Administració (d'ara endavant el FERA) està constituït per l'Associació Catalana de Gestió Pública, l'Associació Catalana de Professionals, la Cambra de Comerç de Barcelona, la Cecot, el Club de Direcció Pública ESADE Alumni, el Col·legi d'Economistes de Catalunya, el Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i de la Sociologia, la Fundació FemCAT i la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

A petició de l'Honorable Sr. Albert Dalmau, conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya el FERA presenta el següent conjunt de propostes de reforma de l'Administració Pública de Catalunya per ser aplicades a curt termini i avançar de forma efectiva i constructiva cap a una "Bona Administració". Per facilitar el seguiment i avaluació de l'execució de cada àmbit de propostes, s'ha definit indicadors SMART: específics, mesurables, viables, rellevant i limitats en el temps.

Aquestes propostes formen part del document de 80 propostes elaborat pel FERA i presentat al Parlament de Catalunya el novembre de 2023.

2. Propostes a curt termini

Del conjunt de propostes del present document volem destacar-ne les que considerem prioritàries i urgents, atès el seu impacte i viabilitat. A més, considerem que es poden començar a aplicar a molt curt termini (a finals del 2024 o principi del 2025) i, podem començar a valorar resultats al cap d'un any.

1. Direcció pública professional (DPP)

- Propostes:
  - o La regulació de la direcció pública professional hauria d'incloure tots els nivells d'administració amb un enfocament global i comú, respectant les especificitats de cada àmbit.
  - o Sense perjudici de les eventuais previsions contingudes en la llei d'acompanyament dels pressupostos, es proposa impulsar a principi de 2025 la DPP en el sector públic institucional de la Generalitat, d'acord amb els criteris següents:
    - Els càrrecs de direcció executiva unipersonal de les entitats del sector públic institucional de l'Administració de la Generalitat, s'hauran de proveir a través de processos selectius públics i oberts a les persones que reuneixin les condicions fixades en cada convocatòria.
    - El mèrit, la capacitat i l'expertesa seran els factors de determinació de les candidatures admeses a ocupar aquests llocs, que seran elevades als òrgans competents per a la seva designació.
    - L'Escola d'Administració Pública de Catalunya serà l'encarregada de l'avaluació de les competències directives dels candidats, mitjançant la constitució d'òrgans d'avaluació de candidatures, formats per persones d'acreditada experiència i independència.
  - o Es proposa fer un plantejament gradual i garantir que el 2025 s'haurà implantat en totes les noves designacions. Aquesta acció serà una bona prova d'aprenentatge per tramitar, en paral·lel una llei de la direcció pública professional de Catalunya.

- Indicadors SMART de seguiment:

- o Nombre de places proveïdes aplicant els principis de la direcció pública professional en el sector públic institucional de la Generalitat. Es publicarà la informació detallada el 2025, amb periodicitat mensual i en format de dades obertes.

2. Transparència i avaluació de les polítiques públiques

– Proposta:

- Obrir en format de dades obertes la informació estadística de les sol·licituds dels principals serveis adreçats a la ciutadania, empreses i associacions que permeti conèixer el grau de resposta i els terminis efectius de tramitació, mitjançant una metodologia estandarditzada i rigorosa.
  - Aquest procés d'avaluació comptarà amb el suport de l'iValua per definir una metodologia estandarditzada i rigorosa del càlcul d'aquests indicadors.
  - Es proposa l'obertura de dades i l'avaluació dels 10 serveis o tràmits de major impacte per als següents col·lectius: ciutadania, empreses i entitats socials. A tall d'exemple es proposa:
    - Ciutadania: renda garantida de ciutadania, sol·licitud de la revisió del grau de dependència, ajuts al lloguer, dret d'accés a la informació pública, sol·licitud del títol de família nombrosa, ajuts a l'autoconsum i emmagatzematge amb fonts d'energia renovable i implantació de sistemes tèrmics renovables (Next Generation), ajuts a la rehabilitació d'habitatges (Next Generation).
    - Empreses: autoritzacions ambientals, llicències ambientals annex II (tramitació de la Generalitat), tràmits urbanístics, cèdula d'habitabilitat, concessió dels principals ajuts a empreses.
    - Entitats socials: sol·licitud de subvencions, cobrament de les subvencions

– **Indicadors SMART de seguiment:**

- Terminis de tramitació dels serveis i tràmits especificats. Es publicarà la informació detallada al 2025, amb periodicitat mensual i en format de dades obertes.

3. **Simplificació administrativa:** no demanar documents en poder de l'Administració.

– Proposta:

- Impulsar un pla d'acció per garantir el dret de la ciutadania a no aportar documents en poder de l'Administració.
  - Fer una campanya informativa d'ampli abast a la ciutadania que informi dels seus drets a l'hora de no aportar cap document o dada en poder de l'Administració.
  - Facilitar a la ciutadania un canal de queixa àgil i fàcil pels incompliments.
  - Revisar de forma detallada les cartes de serveis dels tràmits de la Generalitat per eliminar qualsevol requisit de documentació que ja està en poder de l'Administració (fotocòpies de DNI, volants del padró, certificats d'hisenda, etc.).
  - Fer una campanya de formació als empleats públics sobre els drets de la ciutadania i les obligacions de l'Administració.
- Identificar i impulsar, com a mínim, 4 tràmits relatius a les empreses que puguin ser susceptibles de ser gestionats a partir de la declaració responsable.
  - Per exemple, en l'àmbit d'urbanisme, en aquelles obres de reforma considerades menors aplicar el règim de declaració responsable sota la validació dels tècnics col·legiats i acreditats sempre que se situïn dins el nucli urbà inclòs en el POUM (excloent en general actuacions urbanitzadores, o en certs PAU, UA o sectors de desenvolupament). Si hi hagués discrepàncies en casos puntuals entre el que s'edifica i les opinions dels tècnics municipals, en contra de certs detalls o la totalitat expressades, abans de ser sotmeses a l'administració de justícia en última instància, haurien de passar pel mecanisme d'Arbitratge, on podrien participar Cambres de Comerç i col·legis professionals tècnics.
- En la concessió d'ajudes a empreses/ciutadans, substituir sempre que sigui possible el procediment de "subvenció" pel model de "deducció o bonificació fiscal" o bé seguint models àgils i senzills com el del model "KIT Digital"
- Implementar els mecanismes tecnològics que facin possible l'emplenament automàtic de les sol·licituds o tràmits digitals, amb totes les dades que estan en poder de les administracions, previ consentiment de la persona.

– **Indicador SMART de seguiment:**

- Nombre de queixes de la ciutadania sobre l'incompliment del dret a no presentar documents en poder de l'Administració.
- Nombre d'ajudes a empreses gestionades per la Generalitat amb el canvi de model de subvenció a deducció o bonificació.
- Nombre de tràmits relatius a les empreses que s'han transformat en declaracions responsables.
- Nombre de tràmits que permeten l'emplenament automàtic de les sol·licituds o tràmits digitals, amb totes (o gairebé totes) les dades que estan en poder de les administracions, previ consentiment de la persona.

Es publicarà la informació detallada el 2025, amb periodicitat mensual i en format de dades obertes.

4. Serveis personalitzats i proactius

- Propostes:
  - o Impulsar els serveis personalitzats i proactius en els ajuts socials
    - Aprovar, dins del marc de la Llei d'Acompanyament de Pressupostos del 2025, la modificació normativa elaborada pel Departament de Dret Socials per promoure els serveis i ajuts socials proactius i personalitzats per part de la Generalitat de Catalunya i les administracions locals. Aquesta modificació ja estava inclosa en la llei d'Acompanyament de Pressupostos del 2024, que finalment no es va aprovar.
    - Implantar el 2025 els serveis personalitzats i proactius en l'àmbit dels ajuts socials en, com a mínim, els tràmits de la renda garantida de ciutadania i els ajuts a menjador.
    - Amb aquest servei la ciutadania rebrà informació proactivament dels ajuts a què té dret i se li facilitarà un esborrany de l'ajut personalitzat i preempenat amb les dades que ja disposa l'Administració. Se seguirà el model de l'esborrany de la declaració de la renda que ja té 25 anys de vigència. I s'inspirarà en les experiències innovadores d'ajuntaments de Catalunya en la tramitació àgil i fàcil dels ajuts de menjador i altres ajuts socials (Terrassa, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Mataró, Barcelona, etc.).
- Incloure al servei la sol·licitud de revisió periòdica del compliment de requisits per mantenir l'ajuda, que s'enviarà d'ofici per part de l'Administració i contemplarà un termini per actualitzar l'estat de la persona, amb la finalitat de preveure casos de pèrdua de la prestació per incompliment de requisits o per no haver actualitzat informació que hagi pogut canviar respecte a la sol·licitud inicial (per exemple, és freqüent la pèrdua de la prestació per no haver notificat un canvi de domicili).

- **Indicadors SMART de seguiment:**

- o Implantació efectiva el 2025 dels ajuts socials personalitzats i proactius a la renda garantida de ciutadania i els ajuts a menjador,
- o Nombre de persones beneficiàries el 2025 d'aquests ajuts de forma personalitzada i proactiva el 2025.

5. Transparència de les retribucions dels llocs d'alt càrrec i directius

– Proposta:

- Publicació de les retribucions anuals i objectives dels llocs de treball d'aquesta naturalesa. També s'han de publicar -de manera immediata- les retribucions específiques que percep cada persona que els ocupen, tenint en compte les seves condicions personals, amb identificació de tots els conceptes, com ara les previstes en l'article 88.2 del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública. Igualment, cal fer públic qualsevol altre ingrés que es percebi a conseqüència de la compatibilitat amb l'exercici d'altres responsabilitats remunerades.

– **Indicador SMART de seguiment:**

- Publicació efectiva el gener de 2025 de les retribucions anuals i objectives dels llocs d'alt càrrec i directius al portal de transparència i a la plataforma de dades obertes de la Generalitat.

6. Compra pública àgil i contractació simplificada

- Proposta: Agilitzar i racionalitzar la contractació pública administrativa per totes les administracions catalanes explotant les oportunitats que ens ofereix la Llei de Contractes del Sector Públic.
  - Ampliar l'abast de la central de compres de la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat, en col·laboració del Consorci Localret i l'Associació Catalana de Municipis.
  - Desenvolupar sistemes dinàmics d'adquisició compartits, per les compres de productes i serveis de caràcter repetitiu de totes les administracions catalanes.

– Indicadors SMART de seguiment:

- El 2025, ampliar el catàleg de béns i serveis de la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat amb, com a mínim, 5 àmbits de productes i serveis d'interès compartit de les administracions catalanes. La selecció dels productes i serveis es farà de forma consensuada entre la Generalitat i el món local amb la col·laboració de les diputacions provincials.
- Licitat el 2025, com a mínim 5 sistemes dinàmics d'adquisició de productes i serveis recurrents d'interès comú de totes les administracions catalanes. La selecció dels productes i serveis es farà de forma consensuada entre la Generalitat i el món local.

7. Integritat pública:

- Propostes
  - o Modificació de la composició del Comitè Assessor d'Ètica Pública.
    - Es modifica l'apartat 6 de l'Acord GOV/82/2016, de 21 de juny, pel qual s'aprova el Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic, i altres mesures en matèria de transparència, grups d'interès i ètica pública, que queda redactat de la manera següent:
    - El Comitè Assessor d'Ètica Pública està integrat per dues persones independents, de prestigi i trajectòria reconeguts en matèria d'administració pública, que no són alts càrrecs o directius públics en actiu, nomenades pel Govern, a proposta de les persones titulars dels departaments competents en matèria d'ocupació pública, transparència i justícia, una de les quals serà designada per exercir la presidència i l'altra la vicepresidència. Igualment, són membres del Comitè tres persones funcionàries, amb rang orgànic mínim de cap de servei o assimilat orgànicament, designades per les persones titulars dels Departaments competents en matèria d'ocupació pública, transparència i justícia, una de les quals exerceix les funcions de secretaria.
  - o Modificació del Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic.
    - Modificar l'apartat 5.14 de l'Annex 1 de l'Acord GOV/82/2016, de 21 de juny, pel qual s'aprova el Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic, i altres mesures en matèria de transparència, grups d'interès i ètica pública, que queda redactat de la manera següent:
    - Restringir les reflexions a títol personal en les compareixences públiques, en les quals sempre cal identificar-se pel càrrec o lloc directiu del qual se n'és titular.
    - A la vegada, s'afegeix un nou apartat en el mateix Annex 1 de referit Acord, en relació amb els partits polítics, amb la redacció següent:
      - Deixar en suspens el pagament de quotes periòdiques als partits polítics i les entitats que hi restin vinculades, com qualsevol altra aportació econòmica recurrent, durant tota la durada del mandat com a alt càrrec o personal directiu.
  - o Identificació d'alts càrrecs i personal directiu i difusió simultània del seu perfil professional.
    - En els organigrames dels departaments de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic institucional no es pot difondre la identitat de cap alt càrrec o personal directiu que no vagi acompanyada del seu perfil i trajectòria professional.

– **Indicadors SMART de seguiment:**

- Modificació efectiva abans de juny de 2025 de la composició del Comitè Assessor d'Ètica Pública.
- Modificació efectiva abans de juny de 2025 del Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic.
- Publicació efectiva abans de gener de 2025 del perfil i trajectòria professional de tots els alts càrrecs o persona directiu

8. Mesures relatives a la governança del sector públic de la Generalitat

- Propostes
  - Tan aviat com es pugui, els departaments als quals estan vinculades les entitats amb un grau de participació majoritària del sector públic institucional de la Generalitat, han de procedir a la modificació de les normes que escaigui, als efectes de donar compliment a les indicacions següents:
    - Assignar la presidència dels òrgans col·legiats de representació del principal a les persones titulars dels òrgans actius amb competències sobre la matèria, per tal d'alliberar els consellers i les conselleres d'aquesta funció.
    - Promoure l'assignació del rol de membres de ple dret d'aquests òrgans, a persones independents de reconegut prestigi en el sector d'activitat.
  - Identificar les persones titulars dels òrgans unipersonal executiu, com a representants de l'agent i, per tant, com a membres nats dels òrgans col·legiats de govern, amb veu, però sense vot, per tal de situar-los en la posició que els hi pertoca.
- Corregir la bretxa de gènere en els òrgans col·legiats superiors de direcció, com també en els unipersonals executius.

– Indicadors SMART de seguiment:

- Nombre d'organismes del sector institucional de la Generalitat amb persones independents a final del 2025

9. **Aprovar urgentment la llei catalana per eliminar l'obligatorietat de sol·licitar cita prèvia.**

- Proposta:
  - Donar compliment al *Pla de reforma i transformació de l'administració* anunciat pel Govern i fer efectiva l'eliminació de l'obligació de sol·licitud de cita prèvia per fer qualsevol tràmit amb l'Administració. Sense perjudici de mantenir l'opció de cita prèvia per facilitar la planificació dels recursos públics i garantir a la ciutadania una atenció sense esperes.
  - Acompanyar aquesta mesura amb l'adaptació de l'administració per fer-la més accessible per la ciutadania, revisant altres obstacles administratius com són els tràmits digitals (bretxa digital) i el llenguatge complex.
- Garantir un acord de nivell de servei del temps d'espera a l'atenció sense cita prèvia, per evitar abusos.

– **Indicadors SMART de seguiment:**

- Definició d'un acord de nivell de servei de temps d'espera d'atenció sense cita prèvia abans de març de 2025.
- Avaluació del temps d'espera d'atenció sense cita prèvia al 2025, mitjançant la implantació de sistemes de gestió de cues. Es publicarà la informació detallada el 2025, amb periodicitat mensual i en format de dades obertes.